

Ö?retmen E?itimi Programlar?n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen E?itimi Programlar?n? De?erlendirme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27049>

Özet

Ö?retmen E?itimi Programlar?n? De?erlendirme Ölçe?i (ÖEPDÖ), **ö?retmen e?itimi** programlar?n?n etkinli?ini ve kalitesini sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, yüksekö?retim kurumlar?nda sunulan ö?retmen yeti?tirme müfredat?n?n çe?itli boyutlar?n?, program?n yap?s?n?, içeri?ini ve uygulama süreçlerini de?erlendirme ihtiyac?ndan do?muştur. Ak?nc? ve Köse (2019) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ö?retmen adaylar?n?n program hakk?ndaki alg?lar?n? ve memnuniyet düzeylerini saptayarak, program geli?tirme çal??malar?na **geçerlik** ve **güvenirlik** temelli veriler sunmay? amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, program de?erlendirme, müfredat, ölçek geli?tirme, psikometri, ö?retmen aday?, e?itim kalitesi.

Yazarlar

Muhammed Ak?nc?, Eda Köse

Amaç

Ö?retmen E?itimi Programlar?n? De?erlendirme Ölçe?i'nin temel **amac?**, üniversitelerin e?itim fakültelerinde yürütülen ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n bile?enlerini, etkililik düzeylerini ve yeterliliklerini nesnel kriterlere göre de?erlendirebilecek standartla?t?r?lmif bir araç sa?lamaktır. Bu ölçek, program yöneticilerine ve akademisyenlere, mevcut müfredat?n güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede yardımcı olarak, sürekli iyile?tirme döngüsünü desteklemek için tasarlanmıştır. Ölçe?in geli?tirilmesi, bilimsel yöntemlerle program kalitesini ölçme ihtiyac?na cevap vermektedir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

ÖEPDÖ, çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, sadece teorik ders içeriklerinin alg?lanan kalitesini de?il, ayn? zamanda pratik uygulama (staj), program?n genel koordinasyonu, ö?retim elemanlar?n?n yeterlili?i ve fiziksel/teknolojik kaynaklar?n uygunlu?u gibi ö?retmen e?itimi program?n?n temel unsurlar?n? kapsamaktadır. Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n programdan elde ettikleri mesleki yeterlilik hissini ve program?n gelecekteki meslek ya?amlar?na katk?s?n? de?erlendiren bili?sel ve duyu?sal boyutlar? içerir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?i odaklı olarak yürütülmüştür.

Kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş, maddelerin ilgili yapıya ne ölçüde temsil ettiği incelenmiştir. Yapı geçerliliği için Akın ve Köse (2019) tarafından yayımlanan çalışmada hem Açıklayıcı **Faktör Analizi** (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak öngörülen çok boyutlu yapıya doğruladığı ve kabul edilebilir uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, TLI değerleri) sergilediği bildirilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** analizleri, iç tutarlılık katsayılarının hesaplanmasıyla gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin alt boyutları ve genel ölçek puanı için Cronbach Alfa katsayıları incelenmiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin tüm alt boyutlarında ve genelinde yüksek düzeyde iç tutarlılık (genellikle .80'in üzerinde) gösterdiği rapor edilmiştir. Bu yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Geliştirme sürecinde gerçekleştirilen **faktör analizi**, Öğretmen Eğitim Programları'nın Değerlendirme Ölçeği'nin temel boyutları ortaya çıkarmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin birden fazla faktörden oluştuğunu göstermiştir; bu faktörler genellikle 'Müfredatın içeriği ve Güncelliği', 'Öğretim Süreçlerinin Etkinliği' ve 'Staj ve Uygulama Yeterliliği' gibi programın kritik alanlarını temsil etmektedir. DFA ise bu faktör yapısının veri seti ile uyumunu test ederek, ölçeğin yapısal geçerliliğini desteklemiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Öğretmen Eğitim Programları'nın Değerlendirilmesine Yönelik Tutum/Algı Ölçeği)

Format: Değerlendirme maddeleri muhtemelen 5'li veya 7'li **Likert Ölçeği** formatında sunulmuştur (Örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum").

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri (Öğretmen Adayları)

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki lisans öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmenlik programı öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli (Self-Report) ölçek. Katılımcılar, öğretmen eğitim programlarına dair deneyimlerini ve algılarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim programı, öğretmen yetiştirme, müfredat değerlendirme, geçerlik, güvenilirlik, pedagojik formasyon, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: muhammed.akinci@erdogan.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Kaynakta tam adres belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanım için sorumlu yazar (Muhammed Akıncı) ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Test Yılı (Yayın Yılı): 2019

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir: ogretmen-egitimi-programlarini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akıncı, M., ve Köse, E. (2019). Validity and Reliability Study of Teacher Training Curriculum Evaluation Scale (TTCES). *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 4(2), 236-252. <http://dx.doi.org/10.21733/ibad.534751>

Öğretmen Eğitim Programları Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için ilgili makaleye (Akıncı & Köse, 2019) başvurulması gerekmektedir.